

CENTRO EUROPEO DI STUDI TRACI

Anul XVI. Nr. 146.

Ianuarie 1987

Noi Tracii

00187 - Roma, Foro Traiano 1/A

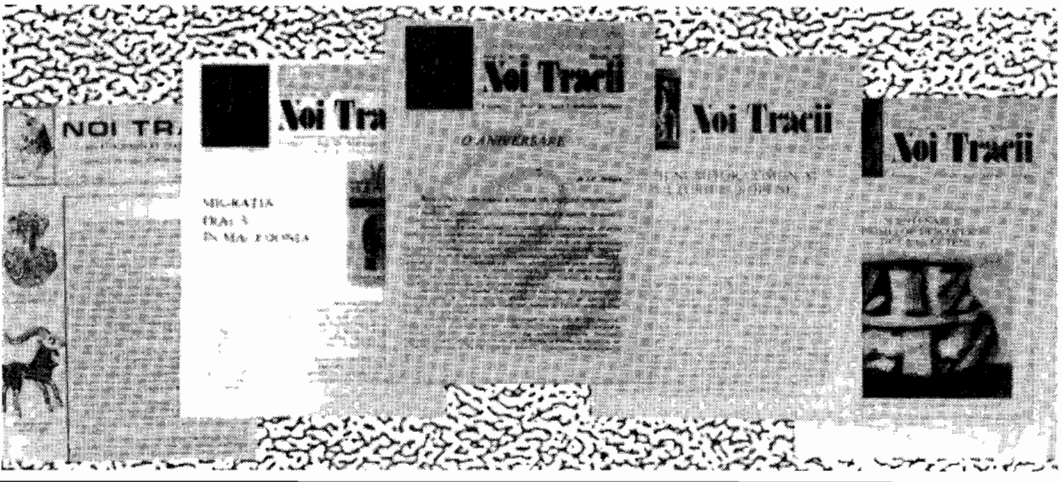
Tel. (06) 679.77.85

Aniversarea buletinului «Noi, Tracii»

15 ANI
ÎN SLUJBA ADEVĂRULUI ISTORIC

de J. C. DRĂGAN

Niciodată nu s-au depus atâtea eforturi, ca în zilele noastre, pentru punerea în valoare a trecutului îndepărtat, a originilor neamului și a limbii române. Sute de descoperiri arheologice (unele de-a dreptul senzaționale: tăblițele de la Tărtăria, statuetele din epoca neolitică, tezaure monetare etc.) ne-au determinat să reconsiderăm judecăți ce păreau inatacabile și teorii care deveniseră prejudecăți, greu de mișcat de la locul lor.

Interesul pentru aceste epoci nu este strict național, ci el animă întreaga civilizație europeană, care s-a format de-a lungul Dunării, înainte de a intra în tipare clasice, la Atena și la Roma. S-ar putea spune că, pentru prima oară, cu forța evidenței, România a devenit conștientă de valorile sale istorice și de marea vechime a trecutului său, dând expresie acestei convingeri și acestui sentiment prin sărbătorirea a 2.500 de ani de atestare documentară, în anul 1986. Prin aceasta, România își revendică merite pe care puține țări ale continentului le au în făurirea civilizației europene, și personalități de seamă ale lumii antice, de la Dromichete până la Ovidiu, de la împăratul Traian până la căderea Imperiului, care a fost susținut, în epoci de grea cumpănă, de cei peste patruzeci de împărați de origine traco-illiră.

Dacii, socotiți de unii popor dispărut în confruntarea dintre Roma și Sarmizegetusa, capătă o statură impunătoare și fără aportul lor cu greu s-ar putea explica mileniul dinaintea erei noastre.

Ne mândrim cu contribuția pe care am adus-o la elucidarea originii Neamului românesc și a limbii române nu numai prin cercetări personale, ci mai ales prin colocviile internaționale de tracologie organizate în cadrul Fundației Drăgan, prin volumele care reunesc comunicările valoroase în acest domeniu, prin această publicație lunară, care împlinește acum 15 ani de activitate.

Desigur, nu toate materialele publicate au fost de același nivel. Alături de savanți, de profesori care aparțin celebrelor universități ale Europei și Americii, am dat curs unor articole scrise de iubitori ai istoriei care, cu modeste mijloace, dar cu mare pasiune pentru adevăr și dreptate, cu înflăcărare patriotică, au făcut investigații și au emis ipoteze, demne de luat în considerare. Am dat curs și acelor materiale care incitau la discuții, constituind o provocare și o forțare a limitelor impuse de autorități care nu au dispus odinioară de vasta documentare de astăzi.

Având de înfruntat piedici născute din patimi și rivalități firești în domenii atât de complexe, socotim că ele exprimă interesul pentru progres și sunt, alături de critica științifică, absolut necesare confruntării adevărului. Respingem însă acuzațiile nedrepte ale unor politicieni dogmatici, care nu reușesc să vadă în istorie altceva decât un teren de manevre și de răfuieli personale. Faptul că buletinul «Noi, Tracii» a trecut cu bine proba focului, adică impactul cu cititorii, care s-au înmulțit an de an (expedim de la Roma, în toată lumea, peste 3.500 de exemplare), ne dă certitudinea că, printr-o mai bună organizare redacțională, vom reuși să impunem teoriile cele mai valoroase și să risipim dubii care mai persistă în mintea unor istorici.

Aniversarea, o clipă de meditație, subliniază o dată mai mult scopul nobil pe care îl urmărim: slujirea patriei noastre și a adevărului istoric.

31 decembrie 1986

ISTORIA STATELOR TRACO-GETO-DACE DE LA 106 ÎN TRECUT

de IOSIF CONTANTIN DRĂGAN

1. Omul și etnia trăiesc în *comunitate organizată*, adică în *stat*. Oricât de rudimentar ar fi el, ca organizație politico-juridică. Deci, istoria omului și a neamului este istoria statului în care trăiesc.

Neamul nostru multimilenar, sub diversele sale denumiri de-a lungul timpului istoric, are deci o tradiție statală, pe care trebuie s-o regăsim până în trecutul cel mai îndepărtat, până în negura vremilor, limpezite tot mai mult prin noile descoperiri arheologice, numismatice, inscripții antice, prin culegerea și interpretarea logică a scrierilor, a faptelor, a obiceiurilor și a instituțiilor juridice din trecut.

Strâns legat de existența statului, acesta fiind chemat să asigure desfășurarea activităților economice, sociale și educative, este și sistemul de apărare contra pericolelor și dușmanilor (căci *homo hominis lupus*) din afara și dinlăuntrul comunității. Armata - oastea, *hostes* - este una din instituțiile cele mai importante ale statului, prin care se asigură ordinea, disciplina și respectul legilor. Ea și istoria sa sunt mărturii ale însăși existenței statului, cu toate caracteristicile sale. De aceea, studiul istoriei militare a unei națiuni reprezintă un izvor pentru cercetarea trecutului.

Salut din toată inima această instituție, ce se află în centrul istoriceii aniversări de astăzi, 2.500 de ani de atestare documentară a Statului nostru străvechi, prin bătălia armatei noastre din anul 514 î.e.n. cu armata lui Darius, stat prin care, fără «noi nașteri», am dăinuit neîntrerupt pe aceste meleaguri.

2. Istoria completă și neîntreruptă a început din vremea când Românii, cum ne numim astăzi, se numeau Geți sau Daci: «cei mai viteji și mai dreپți din marele neam al Tracilor». Din trupul lor s-au desprins triburi care s-au deplasat spre est până la Nipru, răspândind cultura lor Cucuteni (sau Tripoli cum o numesc vecinii mai noi); apoi au extins civilizația bronzului și a fierului, denumită Hallstadt, spre nord, în Carpați, până la Marea Baltică, unde (Polonia de azi) au creat orașul Getidava sau Vistula; s-au extins spre vest în Pannonia, pe Dunărea Centrală, descinzând în Latium și în Italia Centrală

prin Etruscii veniți din Anatolia pe mare, ca și în Iberia, cunoscuți sub numele de Tardeși-Turdetani, unde au dezvoltat prima civilizație iberică; în sfârșit, în sud, în toată peninsula Haemusului, prin Pelasgi, Achei și Dorieni, iar înaintea lor prin Dardanii fondatori ai Troiei. Luviții, Hittiții și Armenii plecați de la Dunăre au poposit și s-au răspândit până în fundul Anatoliei. Tribul Phalestinoi a dat numele regiunii Palestina, stabilindu-se în regiunea Gaza a lui Goliath. Dunărea, precum Nilul pentru Egipteni, a fost leagănul Europeanilor Traci și Celți, care au împânzit Europa și, în special zona mediteraneană, pe toată întinderea ei, de la est la vest.

3. Avem o istorie bogată, multimilenară, cu organizare statală care ne-a asigurat dănuirea pe Dunăre și în arcul Carpaților, numai că această istorie nu e scrisă și documentată în întregime. Dar, dacă există lacune, nu înseamnă că n-am existat sau că șederea noastră pe aceste teritorii s-a întrerupt. Teorii aberante, relativ recente, vorbesc despre «abandonarea vetrelor» și despre o «migrare a întregii populații băștinașe». Au părăsit oare șase milioane de oameni în masă casele și pământurile lor, odată cu reprezentanții administrației centrale de la Roma și cu cele câteva legiuni necesare în altă parte a Imperiului, atunci când Romanii au schimbat strategia, recunoscând autonomia Daciei și au angajat «foederii» plătiți cu resursele locale, fără a le mai trimite la Roma și a le readuce? Astfel de strămutări le-au putut face cei 100-200 de mii de Goți, cei 70 de mii de Mogiori, cei 30 de mii de Bolgari (Vulgari), triburi și hoarde vagabonde care se deplasau călări și cu șatrele lor pentru devastări și prădăciuni. A venit timpul să ne scriem în întregime adevărata noastră istorie și să nu mai răspundem la asemenea aberații, aprofundând pe temeiul datelor, repertelor și documentelor descoperite mai recent, istoria noastră veche nu de șapte sute de ani, ci de șapte mii de ani, din neolitic.

4. În acest scop, am împărțit în două istoria noastră: de la 106 încă în cadrul Statului Roman, în marea federație imperială, în calitate de provincie augustă la început și autonomă apoi, azi, poate, ultimă rămășiță statală getică a României: România secolului al XX-lea, gata să înfrunte mileniul al III-lea, ca stat pacific cu pondere internațională; și de la 106 în trecut, unde orizonturile se limpezesc și sperăm că se vor limpezi... chiar și în mintea diletanților contestatori din toate timpurile.

5. De la epoca lui Decebal (106 e.n.), cu care se încheie această parte antică, până la epoca marelui împărat Burebista (70 î.e.n.), istoria noastră este încărcată de evenimente. Burebista a organizat cel mai întins teritoriu al Dacilor și sub egida lor, de la Aquincum-Budapesta până la Olbia, de la creasta Munților Haemus, din Odrisia-Volgaria până la Vistula și Carpații Nordici, cu Matra și Tatra.

Cu privire la epoca regelui Oroles și a urmașilor săi, diriguitori ai Statului, în secolul al III-lea î.e.n., ne fac mențiune izvoarele scrise, Pompeius Trogus și tradiția despre luptele sale, nu întotdeauna victorioase, cu Bastar-

MINISTERUL APARARII NAȚIONALE

2500 DE ANI DE LA ATESTAREA
DOCUMENTARĂ A PRIMELOR
LUPTA ALE POPORULUI GETO-DAC
PENTRU LIBERTATE ȘI INDEPENDENȚĂ

INVITAȚIE - PROGRAM

BUCUREȘTI - 5 DECEMBRIE 1986

nii, iar regele Rubobostes a întărit țara în așa măsură, că a început să-i preocupe pe Romani (*incrementa Dacorum per Rubobostem regem*).

Faimoasa epocă a lui Alexandru Macedon, care tot din marele neam al Tracilor se trage, marchează definitiv sfârșitul secolului IV î.e.n. Îndrăzneța sa încercare de a trece Dunărea în țara noastră ridică în picioare toată suflarea locului. Deja armata tatălui său, Filip al II-lea, a fost împrăștiată de preoții geți și însuși Iulius Caesar n-a reușit să învingă acest popor de o prodigioasă valoare, după cum scrie Jordanes în *Getica* sa. Lisimach, urmând aceleași planuri de expansiune spre nord, este înfrânt de marele Dromichete, care devine faimos în lumea antică și, prin el, statul și poporul geto-dac. Mărturii despre comportamentul său au conservat nu numai legendele, ci și scrierile clasice.

6. Sărbătorim 2.500 de ani de la prima atestare scrisă a lui Herodot cu privire la țara și neamul Geților, *singurii* care au cutezat să-l înfrunte pe marele Darius al lui Histaspe în anul 514 î.e.n., după ce oștile acestuia au străbătut toată Anatolia și toată peninsula Haemusului, fără să găsească împotrivire. Darius a venit în fruntea unei armate de 700.000 de călăreți și pedestrași, dar spre a-i nimici pe Scyți el trebuia să treacă peste Statul Geto-Dacilor, să ajungă și să treacă Nistrul în stepele scytice. Ei, Scyții, n-au acceptat bătălia, retrăgându-se mereu și evitând ciocnirile.

Și atunci, ca și azi, hotarele drepte și sfinte ale patriei se apărau și nu se discutau. Darius nu urmărea să ocupe Dacia în totalitate sau în parte, cum fac alții, ci doar să-și facă un drum de trecere. Ar fi putut să obțină această permisiune, dacă ar fi cerut-o așa cum, cu tact și cu diplomatie, Celții au cerut permisiunea lui Alexandru și, cu încuviințarea lui, au trecut în Anato-

Dario in trono decide coi suoi consiglieri l'invasione della Grecia. Particolare di un vaso del IV secolo a.C.

lia, unde au constituit Statul Galația, care a durat secole.

Valoarea Geto-Dacilor s-a perpetuat chiar multe secole după intrarea lor în Imperiul Roman, nepierzând identitatea, chiar dacă au schimbat numele și și latinizat mai mult limba. Jordanes, bazându-se pe cartea lui Cassiodor, a elaborat o mitologie întreagă asupra eroismului excepțional al Geților «care au învins pe Greci în timpul războiului de la Troia și mai târziu au triumfat asupra lui Cyrus cel Mare și Darius, cu toate că armata lui Xerxes, formată din șapte sute mii de oameni, n-a îndrăznit să-i înfrunte pe Geți».

În secolul al VII-lea al erei noastre, Isidor din Sevilla, identificând pe Geți cu numele de Goți, scria în cartea sa *Historia Gothorum (Getarum, se înțelege)* că «însăși Roma victorioasă asupra tuturor popoarelor a suferit jugul captivității impuse asupra ei de Geți»...

«Quibus tant extitit magnitudo bellorum et tam excellens gloriosae victoriae virtus, ut Roma ipsa victrix omnium populorum subacta captivitatis iugo Geticis triumphis adcederet et domina cunctarum, gentium illis ut famula deserviret» (Isidore, *Historia Gothorum, 67-68*, texte reproduit par Leake The Geant of Beowulf, p. 44).

Geții, identificați și cu amazonele, au fost asimilați cu Giganții din care Ovidiu îi face să descindă, cu Lestrygonii și cu Cyclopii în *Ex Ponto*. Scriitorii creștini i-au considerat omologi lui Gog și Magog. Dar, după Dion Cassius, citat tot de Jordanes, un rege al Geților, Telèphe (iată descoperit încă un nume de rege get!), era fiul lui Hercules și egala pe tatăl său în statură și în vigoare.

Desigur, conducătorul Geției n-ar fi putut să învingă armata lui Darius, opunându-i peste 200-150-100 mii de oameni, câți puteau să fie recrutați dintr-o populație de 4-5 milioane (după șase secole, 6-7 milioane), o populație bogată și numeroasă, care, după cum prea bine arată școala franceză și istoricul universal Maurice Meuleau, trimitea surplusuri mai ales spre sud. Din părțile noastre, ale Geției, au plecat Hittiții, Luviiții, Acheii și Doriinii, ceea ce dovedește odată mai mult însemnătatea bazinului dunărean pentru demografia Europei. Acest fapt este dovedit cu argumente de Vere Goldon Childe în cartea sa *The Danube in History* și azi confirmate de descoperirile arheologice. Dar, dacă regele «nenumit» al Geției n-a învins oștirile persane, în schimb a câștigat prețuirea lui Darius, care i-a luat pe Geți cu sine împotriva Scyților, care se retrăgeau în stepele lor, fără să accepte bătălia.

Așa au apărut strămoșii noștri țara și statul de odinioară și ne putem mândri cu vitejia și înțelepciunea lor. Dacă Herodot ar fi fost mai darnic în detalii, arătând mai mult interes pentru populația getică și organizația sa statală, în călătoriile sale printre Grecii din coloniile Mării Negre, pe care i-a vizitat și cărora le-a cerut informații, am fi putut reconstitui mai bine această unică bătălie din expediția lui Darius și poate am fi avut chiar numele regelui lor.

Rămâne deschisă însă calea spre arhivele persane, care trebuie să conțină, fără îndoială, multe elemente importante în legătură cu acest argument.

AFFINITA' LINGUISTICHE TRA ILLIRICO, ETRUSCO E MESSAPICO

Conferenza tenuta a Roma, all'Accademia del Mediterraneo

di NERMIN VLORA FALASCHI

Per cominciare, desidero ringraziare il Presidente di questa illustre Accademia, Principe Alliata, per avermi voluto invitare a esporre un mio studio che considero non solo interessante, ma anche affascinante.

Ringrazio anche tutti gli amici che sono venuti ad ascoltare e in certo modo a comunicare con popoli antichi attraverso le loro scritture.

Questa sera vorrei trattare l'affinità linguistica esistente tra illirico, etrusco e messapico, lasciando ad una prossima occasione il confronto con la lingua di altre tribù illiriche immigrate nella Penisola Italica, come i Veneti, i Piceni, gli Japigi, i Dauni e altri.

Quando si scopre un oggetto appartenuto a persone vissute migliaia di anni prima di noi, si rimane in un primo luogo impressionati di fronte alle qualità estetiche dell'oggetto stesso e di fronte al mistero dello scorrere dei secoli: la nostra mente sembra incapace di assimilare questo infinito, giunto fino a noi.

Però, quando si ha la fortuna di interpretare un messaggio di quelle remote persone, allora avviene qualche cosa di meraviglioso poichè riusciamo in realtà a scoprire non solo i loro pensieri, non solo le loro ansie quotidiane, ma scopriamo la loro anima.

E quando si scopre l'anima di qualcuno, lo si ama incondizionatamente! Ed è questo che sta succedendo a me.

Vi assicuro: non era nei miei propositi occuparmi di popoli antichi e tanto meno arrivare a scoprire i loro pensieri, la loro anima.

A volte nella vita avvengono cose strane. Dico strane, perchè sono i fatti che ci vengono incontro, si fanno notare, e poi, lentamente, ci confessano i pensieri, lasciando intravedere anche l'anima di chi stava dietro di loro.

Questa sensazione la provai quando visitai per la prima volta il Museo dell'Oro, di Bogotà, in Columbia, diversi anni fa. Il muto silenzio di quegli oggetti stupendi mi fece pensare subito a un popolo raffinato, laborioso, con notevoli esigenze spirituali.

E così rincorsi quell'antico popolo dei Chibcha nelle librerie, nelle biblioteche e nelle collezioni private di amici generosi, per arrivare infine a pubblicare tre libri su di esso.

Posso dire che è stato un incontro veramente interessante, quello con il meraviglioso popolo Chibcha e ho imparato a conoscerlo attraverso la sua lingua poetica arrivata fino a noi grazie al vocabolario di Padre Lugo.

La stessa cosa mi è capitata con gli Etruschi.

La maggioranza degli etruscologi italiani contemporanei dice che la lingua etrusca non è più un mistero e che non si hanno grandi difficoltà a interpretarla. Però i loro testi sono corredati da meravigliose riproduzioni di oggetti stupendi, ma muti. Le iscrizioni, per loro, quasi sempre rivelano sequenze di nomi di persone. In questo modo risulterebbe che il 90% degli Etruschi si chiamasse LARTH.

Tuttavia, in illirico-albanese LART vuol dire «in alto», un significato più ragionevole trattandosi di iscrizioni tombali. Altrove, le parole MAMARCE SPIRTU per quegli studiosi indicherebbero nome e cognome del defunto, mentre appare molto più convincente l'interpretazione attraverso l'illirico-albanese il cui significato è «che tu (divinità) possa accogliere il mio spirito», un'espressione tuttora viva e comune in Albania.

Questo non è che un esempio, e non intendo, certo, polemizzare con gli eminenti etruscologi italiani contemporanei. Io non ho altro merito che la conoscenza di varie lingue, molta curiosità e, forse, un po' d'intuizione. Quindi, invio un cordiale saluto a tutti questi illustri docenti che hanno dedicato la loro vita allo studio dell'ingegnoso popolo etrusco facendo notevoli scoperte, se pure talvolta sterilmente grammaticali.

Ma, se mi è consentito dalla mia posizione senza piedestallo, vorrei additare un piccolo punto nero: questi studiosi italiani, dimenticando le riprovazioni di Catone il Censore, sembrano essere rimasti incantati dai Greci antichi a tal punto dal rifuggire di prendere in considerazione la cultura fondamentale dei popoli che li precedettero.

Oggi, in Italia, raramente si menzionano i Pelasgi e si ignorano completamente gli Illiri.

Eppure, cominciando da Omero, Erodoto, Tucidide e via via nei secoli, eminenti studiosi tedeschi, austriaci, francesi, inglesi e anche non pochi italiani, come ad esempio Ribezzo, Lattes, Trombetti, hanno trattato ripetutamente il concetto dell'affinità tra Pelasgo-Illiri e popoli italici.

Qualche anno fa, un docente della Sorbona, Zacharie Mayani, ha pubblicato due volumi molto circostanziati su questo argomento: *Les Etrusques commencent à parler* e *Les Etrusques parlent*, sostenendo la tesi che la lingua etrusca si può interpretare attraverso l'illirico, sopravvissuto quasi intatto nell'albanese moderno.

Questi due volumi non sono passati affatto inosservati e sono stati tradotti in sette lingue, ma non italiano. Perché mai?

La cultura è la massima espressione dei valori umani e non dovrebbe trovare ostacoli a valicare frontiere e spazi. La conoscenza, come dice Leonardo, viene dal Cosmo, dal Tutto Universale, e non può essere confinata entro limiti artificiali. Altrimenti, invece di cultura, diventa propaganda.

Se questa sera ho il coraggio di affrontare il vostro giudizio, come ho fatto molte altre volte in sedi e paesi diversi, è perché non mi limito a esporre teorie, per affascinanti che possano apparire, ma vi mostrerò semplicemente dei fatti, rendendovi partecipi delle mie scoperte che debbo soprattutto alla mia conoscenza del moderno illirico, cioè dell'albanese in tutte le sue sfumature dialettali e specialmente popolari, dove si sono mantenute vive le espressioni più antiche e parmangono i significati e i modi di dire tramandati nei secoli.

Proprio la conoscenza di questo idioma mi ha dato la grande emozione di comprendere e interpretare tante iscrizioni rinvenute in Italia, dalla Val Camonica a Perugia, a Chiusi, fino a Brindisi e Lecce dove si parlava il mes-sapico, la lingua di una delle varie tribù illiriche stabilitesi in Italia.

In altre riunioni ho parlato delle iscrizioni della Val Camonica e di Perugia. Stasera darò ad esse meno spazio, onde mettere in luce le mie nuove scoperte: quelle etrusche di Chiusi e Viterbo e quelle messapiche di Brindisi e Lecce.

Voi potrete giudicare, e anche interrompermi in qualunque momento per fare osservazioni e chiedere chiarimenti sulle mie conclusioni.

I vostri interventi mi saranno utili per colmare lacune e per stimolarmi ad ancor più approfondite ricerche.

In Val Camonica:

LE LENE

Etrusco

LE

LENE

Albanese

le

lene

Italiano

nascere

lascialo

Ad Artimino (Firenze):

KU LE NISEMI

Etrusco

KU

LE

NISEMI

Albanese

ku

le

nise mi

Italiano

dove

nascere

partiamo

(Dove nasciamo, partiamo)

A Feltre:

ZI PA NALE

<i>Etrusco</i>	<i>Albanese</i>	<i>Italiano</i>
ZI	zi	lutto
PA	pa	senza
NALE	nale	sosta

Ad Adria (su un'urna):

KE PLU

<i>Etrusco</i>	<i>Albanese</i>	<i>Italiano</i>
KE	ke	hai
PLU	plu	polvere

A Perugia (nell'androne dell'Università):

LA FISI FARI LA

<i>Etrusco</i>	<i>Albanese</i>	<i>Italiano</i>
LA	la	lasciò
FISI	fisi	parenti
FARI	fara	tribù
LA	la	lasciò

A Perugia (nell'androne dell'Università):

LA VAIN

<i>Etrusco</i>	<i>Albanese</i>	<i>Italiano</i>
LA	la	lasciò
VAIN	vain	dolore straziante

A Perugia (nell'androne dell'Università):

AVLE SCELI MADNOIA LEJE DA

<i>Etrusco</i>	<i>Albanese</i>	<i>Italiano</i>
AVLE	avlli	nell'avello
SCELI	shkeli	scese
MADNOIA	Madhnia	il Grandissimo
LEJE	leje	permesso
DA	dha	diede

DIN COMORILE STRĂMOȘILOR NOȘTRI

de IOSIF I.BĂRCUȚEAN

Satul este centrul de obârșie al muncii, al cinstei, a tot ceea ce a fost vreodată mai frumos, mai curat. El este mesagerul timpului. A purtat pe buzele lui secole de-a rândul istoria și toate amintirile trecutului. Cum fiecare sat își are amintirile sale, este bine să rămână cât mai multe mărturii despre el, despre vrednicia țaranului care, cu multă mândrie, în toate timpurile și-a păstrat omenia, vorba și portul. Cu aceste sentimente am răsfoit arhive și am ajuns în posesia actului de atestare documentară a localității Felmer, în anul 1206, care o cataloghează printre primele localități atestate din România.

Cuptorul dacic de la Calea Strâmbă, lângă vatră.

A. CUPTORUL DACIC DE ARS OALE

Satul transilvănean Felmer, județul Brașov, situat la 15 km nord de orașul Făgăraș, are rădăcini ce pătrund adânc în istorie și care au fost până de curând ascunse în raftul arhivelor tăcute ale pământului. Din cercetările arheologice a reieșit că Felmerul este urmaș al altor peste zece localități care s-au descoperit în limitele hotarului său, înșirate pe un arc de timp de peste 4.000 de ani. De o importanță covârșitoare pentru combaterea istoriografiei tendențioase ce afirmă că după retragerea împăratului Aurelian Dacia ar fi rămas fără daci este cuptorul dublu de ars oale din secolele III-IV e.n., precum și aria mare de urme materiale ce dovedesc continuitatea comunităților etnice pe aceste locuri.

Descoperirea s-a făcut în luna mai 1981, când pregăteam serbarea atestării celor 775 de ani a numelui localității Felmer. Primul țărș pus ca semn în vederea efectuării de săpături l-am fixat în mijlocul vetrei cuptorului. La nici două adâncituri de hârleț, am dat de pământ ars, de o vatră dublă cu

*Bustul de dac pus ca bază de susținere la gura cuptorului dublu de ars oale.
Se găsește la Muzeul cetății din Făgăraș.*

partea stângă căzută, iar cea din dreapta intactă cu orificiile rotunde, prin care odinioară se ridica căldura la vasele puse pentru ars. Un bust de roman din piatră, spart, este pus spre susținerea bolții unde ardea focul. Acest fapt arată că după retragerea aureliană Dacii nu mai aveau nevoie de ornamente romane, care aminteau de povara îndurată.

După fotografierea cuptorului l-am conservat și acoperit, pentru ca la data de 26 septembrie 1981 să fie văzut de specialiști și autorități. În 1982 a fost filmat de televiziune. Dată fiind importanța descoperirii, am realizat o plachetă de metal consacrată cuptorului. Acest vestigiu dacic, se află astăzi la Muzeul Țării Făgărașului, unde a fost reșezat cu multă migală.

De acum înainte se va putea spune urmașilor că la Felmer am găsit o comoară, că am materializat gândirea înaintașilor căutători de comori, printr-o comoară care aparține istoriei și nouă tuturor.

B. O VATRĂ DACICĂ

După descoperirea cuptorului dublu de ars, datat din sec. III-IV e.n., arheologul susținea să începem a doua săpătură, tot aproape, în locul unde urmele materiale erau mai abundente. Am fost de altă părere și l-am rugat să efectuăm săpături în locul unde bătusem al doilea țaruș. Și iarăși, la două adâncituri de hârleț, am dat de pământ roșu, descoperind locul unde o familie de Daci și-a avut locuința. Dezvelind cu grijă stratul de pământ negru de

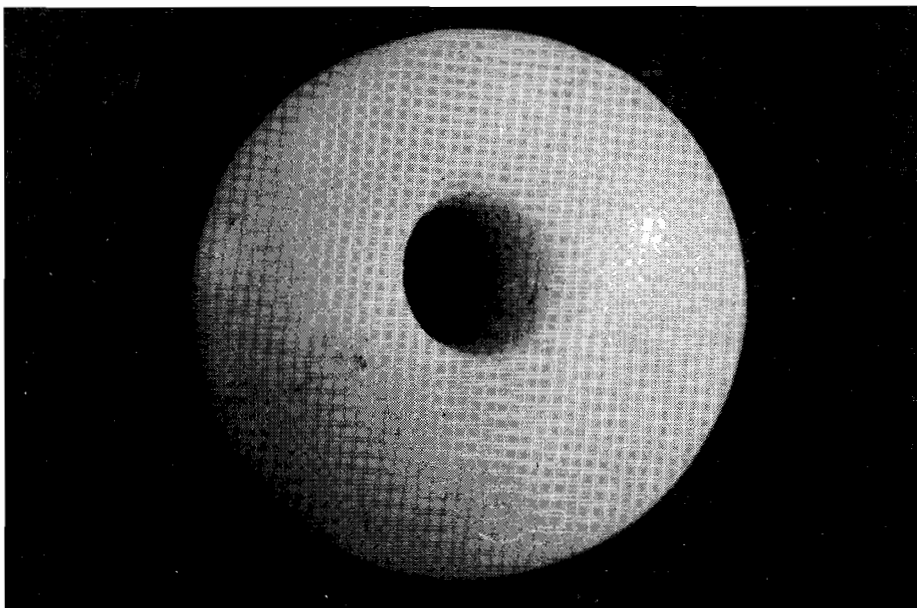
Vatra dacică pe care s-a găsit oala cu mei pus la fiert, descoperită la 8-9 m departe de cuptor.

deasupra vetrei, am dat de peretele unei oale din lut, oală răsturnată pe mijlocul focului. Ridicând cu grijă cele câteva cioburi din peretele ei, am descoperit că înlăuntru se mai afla încă meiul pe care, cu siguranță, l-a pus la fiert o gospodină dacă. Presupunem că în timp ce se aștepta fierberea meiului o ceată de călăreți migratori a dat foc așezării. Localnicii s-au mutat, poate pe aceeași vale, împletind noi case, unde și-au format noi vetre.

Locuitorii din acest ținut de margine a Transilvaniei nu puteau fi decât Daci, care în secolele III-IV erau fără împărat, deci liberi. Cât putea să influențeze asupra lor cultura romană din centrele de garnizoană? Mai ales că, departe de casă, soldatul roman n-avea nevoie de prea multă cultură. Istoria scrie că în cei peste 20 de ani, cât dura serviciul militar, soldatul era dotat cu raniță și cu lopată. Când nu era război, era pus să facă drumuri și poduri.

C. OUL DE ȘOIMANĂ

N-aveam nici șapte ani când tata mă lua cu el ca să duc vitele de lanț până trăgea primele brazde. Seara mă întorceam acasă cu câteva cioburi strânse în poala de la cămașă. Dar eram dezamăgit, pentru că interesul meu era altul. Căutam să găsesc un ou de șoimană, cum avea un prieten al meu. Prin primăvara lui 1939 sau 1940 am găsit unul. Sta pe brazda proaspăt întoarsă de parcă era pus cu mâna. Era frumos, aproape străveziu, parcă era din glajă.

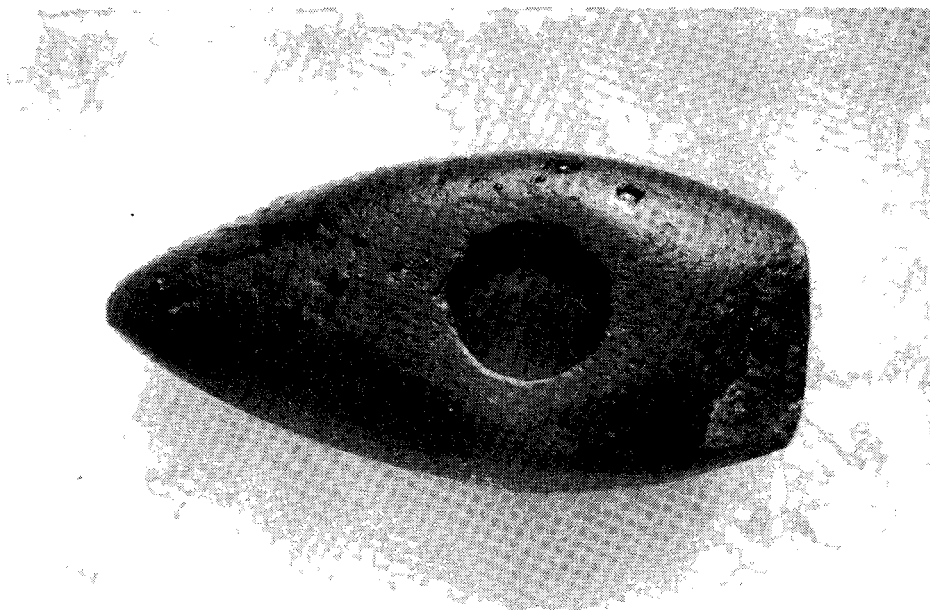
«Oul de șoimană», dintr-o localitate neolitică

Asta s-a întâmplat la Cotul Drumului, pe muchia dealului. A doua zi mergeam mândru pe uliță cu oul de șoimană legat la gât și purtat pe deasupra cămășii. Babele ziceau că o să-mi poarte noroc, că astea-s lucruri rare.

Pe vremea aceea nu știam că oul de șoimană nu-i altceva decât un obiect sferic și găurit, pe care Dacii timpurii îl foloseau în uz casnic, îl puneau femeile în vârful fusului sau poate îl foloseau ca podoabă.

D. CIOCANUL DE LA PÂRÂUL DRACULUI

În urmă cu aproximativ 15 ani am mers în poiana numită Pârâul Dracului, unde știam de copil că se afla o fântâniță cu apă rece, chiar în vremea sezonului de secere. În locul fântâniței, am găsit un loc umed și plin de brusturi. Întorcându-mă cu unelte necesare, am încercat să găesc izvorul, să-l desfund, să-l fac mai adânc. Astfel am dat cu hârlețul de ceva tare, de o piatră care nu era altceva decât un topor din silex, datând din epoca pietrei șlefuite.

*Ciocanul de la Pârâul Dracului,
găsit în apropierea urmelor localității neolitice.*

Distanța dintre locul unde l-am descoperit și arătura unde am găsit «oul de șoimană» este de aproximativ 250 m. Mai târziu am aflat că în zona respectivă s-au găsit urmele unei așezări de pe vremea strămoșilor Dacilor, din epoca neolitică.

LA IZVOARELE ISTRULUI

de CONSTANTIN BĂRBULESCU

Continuare din numărul precedent

De această dată Homer menționează realizarea călătoriei până în Țara Feacilor, în două trei etape, pe care ne propunem să le reconstituim.

Etapa I-a de zece zile.

În ziua I-a a navigat pe lângă *Țara Hiperia* (Țara de Sus), a cărei delimitare propunem a fi la vest Munții Rîphaei, acolo unde erau considerate izvoarele Istrului, probabil dealul Caraula, care desparte râul Bahna de actuala vale a râului Vodița; la sud fluviul Istru; la nord și nord-est Plaiul Cloșani; la est până la localitatea Hinova din județul Mehedinți.

Denumirea țării indică probabilitatea ca aci să fi fost reședința lui Hyperion, fiul lui Uranos și Gaia. După ce a fost ucis de frații săi, Titanii, a avut loc împărțirea imperiului moștenit de la Uranos, în condițiile menționate de Diodor din Sicilia și N. Densușianu (*Dacia preistorică*, București, 1913, p. 951). Existența unei țări numită Hiperia este confirmată și de Homer care spune că, înainte vreme, Feacii locuiau în Hiperia, erau vecini cu Ciclopii din a căror cauză au emigrat sub conducerea «dumnezeiescului domn» Nausitoos, fiul lui Neptun și al Periboreei, fiica cea mai mică a craiului gigantilor semeți, Evridemonte. Vorbind despre fiul lui Hercule și al chipeșei Melinte (Deianira), Apollonios din Rhodos spune că «adunând o parte din băștinașii Feaci, Hyllos se avântă pe Marea lui Cronos și regele însuși, viteazul Nausitoos, le înlesni călătoria», stabilindu-se în Megara din Peloponez, unde s-au realizat localizări geografice precise.

Deși teritorial această țară era relativ mică, rolul său a fost deosebit de important în protoistoria acestei zone, în primul rând prin stâncile care apăreau din fluviu în sezonul de vară-toamnă și podul de gheață care le acoperea iarna-primăvara, ca punte de legătură între nordul și sudul fluviului. Acestui punct, cunoscut în zilele noastre sub denumirea de Porțile de Fier, i-au dedicat o parte din operele lor Homer, Hesiod, Pliniu cel Bătrân, Pindar și alți autori, citați și de N. Densușianu (*Op. c.*, pp. 421-422). «Coloanele lui Hercule» pot fi identificate prin stâncile înfrățite însă despărțite de fluviu. În rest, descrierile acestor autori sunt identice cu cea realizată de M. Drăghi-

cescu (*Pe Dunăre de la gura Tisei până la Mare și pe coastele Dunării de la Varna până la Odesa*, Galați, 1892, p. 66).

În ziua I-a a mai navigat pe lângă *Castelul (Cetatea) Oreva* din piscul muntelui de la Slănicul Mare, *Poiana Cetății* (taberele) din apropierea lui, meterezele care înconjoară această zonă, dintre care remarcăm pe «Tudoran Meterezu» din muntele Rachella (a nu se confunda cu meterezele lui Tudor Vladimirescu existente tot în acele părți), «Mormintele» de la Scoruși, între Seraiuri și Dealu Mare, cele de lângă Bahna și Negrușa, numite ungurești și tătărăști.

Romulus Vulcănescu indică existența în această zonă a unei «Păduri Sacre» și a unuia dintre «Stâlpii Sacri» de pe teritoriul țării noastre. La km 5 est de vatra fostei localități Vârciorova au existat 9 statui sculptate în stâncă dintre care a mai rămas «Moșul» (Omul, Manes). În aceeași zonă se află punctele VIR (Valea Virului la km 352,3, Padina Virul Mic și Padina Virului la km 351,9. La câteva sute de metri de statuia Mosul se află delușorul pe care creștinii au ridicat «Crucea lui Sân Petru», delușor a cărui formă caracteristică și legendele ce se referă la el au fost remarcate în diferite lucrări. Toate aceste relice - punctele Vir, cele 9 statui, delușorul amintit -constituiau promontoriul sacru menționat de Strabon (*Geografia*, vol I, 3.2.1).

Referindu-se la legenda conform căreia Hiperboreii i-au oferit lui Hercule măslinul pe care acesta l-a adus de la Izvoarele Istrului pentru sanctuarul lui Zeus din Olimp, Pindar realizează localizarea reședinței Hiperboreenilor în zona de care vorbim.

Tot în prima zi, corabia a trecut pe lângă *Țara Giganților*, după Homer frații mai mici ai Titanilor, împreună cu aceștia fiind urmași ai lui Uranos și Gaea.

După ce citează mai mulți autori romani care îi plasează pe Titani și Giganți în părțile Daciei, N. Densușianu îi localizează în zona Munților Gorjului și Mehedințului (*Op. c.*, pp. 716-717). La aceeași zonă se referă și alți cercetători.

N.D. Spineanu menționează existența unor necropole, numite în popor, «mormintele Jidovilor» sau «Uriașilor», între Balotești și Scânteiești, județul Mehedinți (*Dicționar geografic*, București, 1984, p. 166). Teohari Antonescu consemnează existența unor pietre cu semnificații deosebite la Polovragi-Gorj, Cerneți, Glogova, Negoiești și Valea Pietrii, județul Mehedinți (*Monumente megalitice în Oltenia în «Arhivele Olteniei», An II (1923), n. 7, p. 203*). Gr. Stefulescu semnalează existența punctului numit «Oborul Jidovilor» în apropierea cetății dacice de la Polovragi (*Gorjul pitoresc*, Târgu Jiu, 1926, p. 24). Recent, prof. Ion N. Andreiescu a identificat în sud-estul satului Jghiaburi, comuna Corbi, județul Argeș, trupul unui «tânăr gigant», înalt de patru metri, care, după îmbălsămare a fost învăluit într-o pastă cu rol protector.

Tot în județul Mehedinți, între Balotești și Bârza, se află peștera Curecea, despre care se spune că a fost locuită de un «Jidov» («zeu uriaș»). În vechile documente ale Țării Românești actuala localitate Jidoștița era

menționată sub denumirea de Jidovstita. Reținând că «Brazda lui Novac» -acest șanț uriaș care apare în județul Mehedinți, la Hinova, și continuă prin județele Dolj, Olt, Argeș, Prahova, Buzău - este atribuită, după legendă, lui «Novac, împăratul Jidovilor», propunem delimitarea acestei țări astfel: la vest până la plaiul Cloșani, la nord lanțul Munților Carpați, la est până în părțile Buzăului, la est-sud și sud hotarul era constituit de brazda lui Novac.

Reluând urmărirea călătoriei lui Ulise în această etapă, rezultă că în ziua II-a a ajuns la Cetate; în ziua a III-a la Bechet; în ziua IV-a la Zimnicea; în ziua V-a a ajuns undeva între Giurgiu și Oltenița; în ziua VI-a între Oltenița Cernavodă; în zilele VIII-X a parcurs distanța din amonte de Brăila, prin locurile unde se află actuala deltă, până în apropierea insulei Leuke, pe unde pătrunseseră năierii argonauți pe fluviu.

În etapa II-a, timp de șapte zile, pluta solidă construită de Ulise, înzestrată cu catarg și cârmă, împinsă de curenții marini, mai puternici decât cei de pe Istru, a parcurs o distanță de circa 1.000 km, cu o viteză medie de 5,667 km/h. Trecând prin Marea Neagră (Pontul Euxin), Bosfor - Stânile Ciane, Marea Marmara - Propontida, Dardanele - Hellespont, și până în apropiere de insula Lesbos din Marea Egee, Ulise a parcurs, în sens invers, calea pe care au navigat Argonauții când se îndreptau spre Colchida. De la insula Lesbos a mai călătorit cu pluta o distanță de circa 170 km, urmând calea pe care au navigat Nestor, Menelau și Diomedea, atunci când s-au înapoiat cu flotilele lor de la Troia.

În cadrul etapei a III-a, Ulise ajunsese în apropiere de promontoriul Gerest, unde l-a prins o furtună puternică, pusă pe seama răzbunării lui Neptun pentru orbirea fiului său, ciclopul Polifen. Respins de furtună, după ce a pierdut pluta sfărâmată de valuri, ajutat de Ino Leucotea, care i-a dat o «maramă vrăjită» pe care a încins-o pe sub piept (colac de salvare?), Ulise a continuat să înoate spre țara Feacilor. După două zile de înot, pe timp liniștit, a ajuns în golful Saronic, presărat de câteva insule și insulițe, dintre care «insula Aegina este cea mai greu accesibilă din pricina colțurilor de stâncă ce ies la suprafața apei, ca și din cauza stâncilor ascunse sub apă și care o înconjoară peste tot» (Păunel I. Eugen, *Călătoria din 1769 a stegarului Johann Fiedl* în «Arhivele Olteniei», an XIV (1935), nr. 77-78), descriere identică cu cea făcută de Homer (*Odiseea*, București, 1967, V, 518-546).

Se poate spune că la acest punct s-au încheiat peripețiile lui Ulise, pentru că, ajuns la mal, a fost găsit de Nausica, care l-a dus la părinții ei, regele Feacienilor Alcinou și regina sa, Arete, care i-au asigurat înapoierea la Itaca. Acolo era așteptat de credincioasa lui soție, Penelopa, și fiul lor, Telemah.

Prezentarea celor două călătorii, localizarea unor țări, menționate deocamdată numai de legende, și în mod deosebit a țării Hiperia, nu reprezintă încheierea descrierii acestei zone, unde, după aceleași legende, au avut loc primele cercetări astronomice atribuite lui Uranos, Hyperion, Atlas și Hesperos.

(Fragmentele anterioare ale acestui articol au fost publicate în numerele 139, 140-141, 143 și 145 din Iunie, Iulie-August, Octombrie și Decembrie 1986.)

De curând Editura Științifică și Enciclopedică din București a publicat opera «Mileniul imperial al Daciei», partea I-a (106-305 e.n.) de Iosif Constantin Drăgan, în același mare tiraj ca și primul volum al istoriei noastre multimilenare «Noi Tracii».

Întrucât noile «îndrumări» ale organelor conducătoare restrâng spațiul sau opresc recenziile, spre a evita publicitatea, acordăm spațiu recenziilor ce ne parvin, spre a fi cunoscute de cititorii revistei noastre și de cei ce se interesează de istoria veche a neamului românesc.

J.C. Drăgan, *Mileniul Imperial al Daciei*

de ALINA NOUR

Pornind de la descoperirile și interpretările unor mari istorici, precum V. Pârvan, N. Iorga, studiul *Mileniul imperial al Daciei*, semnat de J.C. Drăgan, propune, într-o viziune originală, «o nouă recompartimentare și o nouă revizuire a valorilor trecutului», mai precis a acelei epoci «propice adevărului», care a fost perioada principatului. Este vorba deci de două secole din istoria Imperiului Roman, secole ce reprezintă prima etapă din ceea ce autorul numește «Mileniul imperial», justificată prin faptul că este vorba despre mileniul în care Dacia face parte efectiv din Imperiu, din punct de vedere politic și spiritual. Scopul lucrării, mărturisit de autor în «Considerațiuni finale» este «să sublinieze procesul de integrare a Daciei în structurile Imperiului după anul 106».

În acest studiu, J.C. Drăgan pune în aplicare metoda propusă încă din 1911 de către N. Iorga, «părintele tracologiei». Anume, Iorga cerea ca istoria Românilor să se cerceteze nu începând de la Traian, colonizatorul Daciei, ci de la cele mai vechi popoare din care venim, «de la acea rasă illiro-tracică, întâie cultivatoare a pământului, întâie creatoare de ordine politică de la Carpați până la arhipelag».

Criticând acele studii care, având în vedere numai probleme de istorie locală și națională, limitau înțelegerea trecutului nostru, văzut discontinuu, «ca un șir de insule în oceanul timpului», Iorga cerea ca istoricii să înfățișeze în operele lor conexiunile și efectele dezvoltării Daciei în cuprinsul Imperiului, ca și resursele inepuizabile ale Neamului Românesc. Urmând acestei tradiții, sinteza oferită astăzi de către J.C. Drăgan oferă cititorului o viziune panoramică a impresionantei construcții căreia i s-a integrat Dacia.

Printre notele originale ale lucrării se mai numără și punerea în discuție a tezei «miracolului romanizării». Cu fapte și date concrete este demonstrat că romanizarea Dacilor a fost un proces natural, iar nu un miracol și asta deoarece afinitățile daco-romane au fost mult mai complexe și mai vechi. În sprijinul acestei idei (afirmată răspicat odinioară și de V. Pârvan), J.C. Drăgan subliniază că «romanizarea» Dacilor este o etapă a unei civilizații concepute în bazele ei încă din timpuri străvechi și ridicate pe o treaptă superioară de la Traian mai departe.

O deosebită atenție o acordă autorul perioadei de evacuare a Daciei de către armata și administrația romană. J.C. Drăgan cere o reconsiderare a personalității împăratului Aurelian, acuzat pe nedrept de unii istorici că ar fi «părăsit» anumite provincii. În realitate - după cum reiese și din studiul în discuție - Aurelian, având o viziune realistă asupra epocii sale, a impus o nouă strategie politică, contribuind prin autonomia provinciilor la întărirea întregului imperiu.

Reconsiderând domnia lui Aurelian, autorul conchide că aceasta a fost o etapă de maturitate în viața statului roman și nu de retragere și de abandonare. Combătând pe unii istorici care susțineau că după anul 271 Romanii s-ar fi retras cu totul din Dacia, J.C. Drăgan aduce temeinice argumente tezei sale conform căreia «...istoria Daciei se confundă cu istoria Imperiului Roman nu numai între anii 106 și 271, dar și după această ultimă dată».

O altă idee originală, susținută în mod strălucit de autor, este aceea că Dacia, alături de celelalte provincii traco-illyrice, a constituit «rezervorul oamenilor talentați», cu o puternică personalitate, care vor izbuti să salveze Imperiul Roman. Acesta este încă un argument, impus istoricilor, prin care se demonstrează necesitatea tratării istoriei Daciei în mod unitar cu istoria Imperiului. Cu deosebit talent, sunt evocați, în acest sens, cei patruzeci de împărați romani care au provenit din neamul Traco-Illyrilor. Istoria lor, scrie J.C. Drăgan, «trebuie să devină o parte integrantă a unei conștiințe istorice generatoare a unei noi viziuni asupra trecutului și rostului nostru în contextul civilizației europene».

După cum afirma autorul în discursul rostit la Academia Română, în ianuarie 1983, acest volum va fi urmat de un altul, dedicat Dominatului (anii 306-641).

Dovedind prin scrierile sale o profundă și statornică dragoste pentru fenomenul românesc, J.C. Drăgan reușește pe deplin în dorința sa de a impune o viziune istorică în care conștiința înscrierii istoriei poporului nostru într-un destin european se împletește cu mândria de a fi român. «Noi,

Românii - afirma acesta în discursul său din 1983 de la Academie - am păstrat conștiința apartenenței imperiale. Iar Neamul Românesc este singurul care păstrează, prin numele său și al țării sale, numele sfânt al Romei».

Salutăm apariția *Mileniului imperial al Daciei* ca pe un eveniment nu numai meritos, dar și oportun, ținând seama că în 1986 se împlinesc 2.500 de ani de existență a primului stat geto-dac.

Istoria Geto-Dacilor dintre anii 106-306

AL. ANDREI

O impresionantă activitate de cercetare și documentare, o pasiune demnă de marile spirite cheltuiește Iosif Constantin Drăgan în lucrarea *Mileniul Imperial al Daciei* (Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1986), ca și în cele anterioare, înglobate ciclului «Noi, Tracii», pentru a pune tot mai proeminent în lumină civilizația traco-dacică de aici, în procesul de simbioză dintre Daci și Romani, după cucerirea Daciei de către Traian în anul 106. Autorul demonstrează că cele două culturi au putut fuziona tocmai datorită afinităților dintre ele.

Se știe că celebrul cărturar român Dimitrie Cantemir, sintetizând o etapă de cultură și descoperiri desfășurată de cronicare, afirma că «noi suntem urmașii unui popor care a creat o cultură și o civilizație în lume» - poporul roman. Această sinteză științifică poate fi astăzi pe deplin întregită și pe baza cercetărilor și lucrărilor lui Iosif Constantin Drăgan, a noilor teorii emise în aceste lucrări, căci astăzi este limpede că atât Dacii, ca «cei mai drepti și cei mai viteji dintre Traci», după clasificarea lui Herodot, cât și Romanii, au contribuit la realizarea sintezei etno-culturale din care s-a plămădit un nou popor, poporul român, sinteză posibilă prin culturile și civilizațiile lor cu rădăcini și afinități comune.

Volumul *Mileniul Imperial al Daciei* evocă, într-un stil cuceritor, istoria Geto-Dacilor dintre anii 106-306, ca o primă etapă din mileniul imperial, precum și contribuția împăraților de origine traco-dacică la marele edificiu al Imperiului. Nu sunt neglijate nici mișcările și migrațiile popoarelor care au lovit tot mai des Imperiul și au jucat un rol însemnat în etapa lui de decădere.

Mergând în succesiunea lui Nicolae Densușianu, Vasile Pârvan și Nicolae Iorga, I.C. Drăgan aduce din nou în actualitate istoria unui mare și vestit popor, cu scopul de a răsfrânge noi lumini asupra interpretărilor mai vechi și a demonstra, în consecință, importanța civilizației dacice și apoi a aceleia daco-romane, pentru configurația poporului român. Oricare din teoriile sau concluziile emise de I.C. Drăgan se disting, atât prin logica demonstrațiilor, cât și prin temeinicia argumentelor științifice:

«Odată cu trecerea sub stăpânirea romană - menționează autorul - a cetăților și statelor din Peninsula Haemus se produce unificarea treptată a Traco-Illirilor și a neamurilor acheo-doriene. Regatul clientelar al Traciei, Odrisia, e transformat în 46 în provincie romană. Cetățile și statele au încheiat tratate de amiciție și, până la urmă, încorporarea lor în hotarele romane s-a realizat de bună voie, ca o necesitate istorică».

Au existat, în unele articole, și aluzii gratuite, care tind să nege importanța studiilor de tracologie, pe motiv că acestea ar avea scopul să unilateralizeze cercetările. Dacă se manifestă asemenea tendințe, noi nu le-am putut identifica în nici un fel în lucrările lui I.C. Drăgan, care, dimpotrivă, susține cu argumente științifice importanța celor două culturi, traco-dacică și romană, culturi ce au dat factura psihică specifică poporului român.

Din aceste motive recomandăm această lucrare. *Mileniul Imperial al Daciei* este, de altfel, o carte care se adresează tuturor categoriilor de critici și iubitori de cultură, dar, în primul rând, tinerei generații, elevilor și studenților, și, după cum apreciază acad. Ștefan Pascu, avem în față «o carte ce se citește cu interes și cu plăcere pentru învățămintele pe care le poate oferi celor ce o vor citi».

AL. ANDREI

Redacția mulțumește colaboratorilor pentru materialele trimise și recomandă ca articolele să fie clare, concise, cu material ilustrativ. Fiecare autor își asumă responsabilitatea ipotezelor enunțate și a exactității datelor.

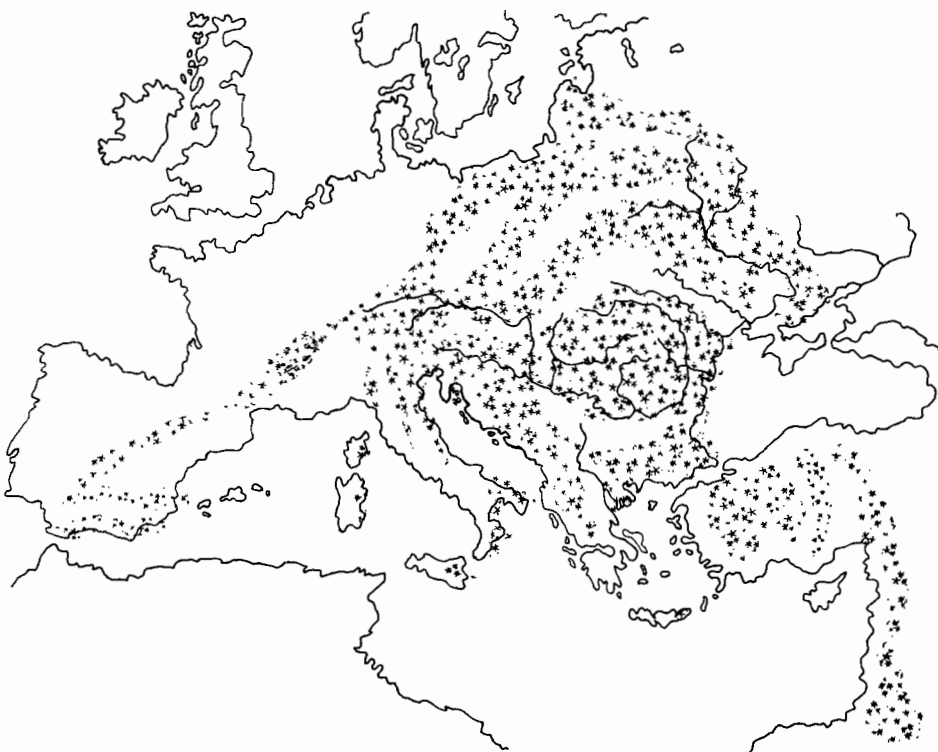
Întrucât revista Noi Tracii a devenit organ al Centrului European de Studii Trace, articolele pot fi trimise și în limbi de largă circulație - engleză, franceză, germană, spaniolă, italiană.

Colaboratorii din România pot trimite manuscrisele dactilografiate și atent corectate la noua adresă a dlui Ion Coja: București 41, c.p. 41-30.

Datorită sporirii considerabile a numărului de materiale primite spre publicare, revista se vede nevoită să instituie o selecție a acestora, în funcție de calitatea lor științifică și de oportunitatea cu care răspund unor stringențe de moment politic sau cultural. În vederea acestei selecții, revista a constituit un Comitet de redacție, alcătuit din câțiva cunoscuți specialiști în istoria neamului nostru. Materialele nepublicate se vor păstra într-un fond de documentare din care, cu timpul, vom publica cât mai mult, pe măsură ce spațiul tipografic al revistei se va mări.

Tuturor, sănătate și voie bună !

SPAȚIUL TRACIC

«Tracii sunt neamul cel mai numeros și mai răspândit din lume, după cel al Indienilor» (Herodot)

CUPRINSUL

J.C. Drăgan, <i>15 ani în slujba adevărului istoric</i>	1
Iosif Constantin Drăgan, <i>Istoria statelor traco-geto-dace de la 106 în trecut</i>	3
Nermin Vlora Falaschi, <i>Affinità linguistiche tra illirico, etrusco e messapico</i>	8
Iosif I. Bărcuțean, <i>Din comorile strămoșilor noștri</i>	12
Constantin Bărbulescu, <i>La Izvoarele Istrului</i>	17
Alina Nour, <i>J.C. Drăgan, Mileniul Imperial al Daciei</i>	20
Al. Andrei, <i>Istoria Geto-Dacilor dintre anii 106-306</i>	22

NOI TRACII
Redacția: Via Larga, 11 - Milano

Direttore responsabile: Sabino d'Acunto
Direz. Foro Traiano 1/A Roma - Reg. Trib. Roma n. 17282 del 31.5.78
Rivista mensile - Spedizione in abbonamento postale gruppo terzo (70%)